

172

ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН
ДАРГИЙН ТУШААЛ

2014 оны 12 сарын 09 өдөр

Дугаар А/339

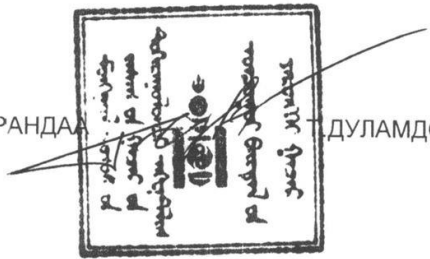
Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1.10, 25.2 дэхь хэсэгт заасныг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. "Эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах нийтлэг журам"-ыг авсралтаар баталсугай.
2. Энэхүү журмыг мөрдөж ажиллахыг Аврах тусгай анги, аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтсийн дарга, захирагч нарт үүрэг болгосугай.
3. Энэ тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Онцгой байдлын Ерөнхий газрын дэд дарга (онцгой байдлын хурандаа Д.Дарь Сүхбаатар)-д заалгасугай.

ДАРГА,
ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ХУРАНДАА

ДУЛАМДОРЖ

ЭРЭН ХАЙХ, АВРАХ АЖИЛЛАГААГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ НИЙТЛЭГ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Байгаль, цаг агаарын гаралтай аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын үед эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулахад энэхүү журмыг дагаж мөрдөнө.

1.2. Журам нь Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн байгууллага, гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн анги эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулахад удирдлага болгоно.

Хоёр. Нэр, томъёоны тодорхойлолт

2.1. “Эрэн хайх, аврах ажиллагааны ерөнхий удирдагч” гэж Онцгой байдлын ерөнхий газар, Аврах тусгай анги, аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтсийг удирдах эрх бүхий мэргэшсэн албан хаагчийг;

2.2. “Эрэн хайх, аврах ажиллагааны ахлах удирдагч” гэж аврах анги, салбарыг удирдах эрх бүхий мэргэшсэн албан хаагчийг;

2.3. “Эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч” гэж аврах бүлгийг удирдах эрх бүхий мэргэшсэн албан хаагчийг;

2.4. “Даргын ажлын зураг” гэж эрэн хайх, аврах ажиллагааны цагийн байдал түүний явцад гарсан өөрчлөлтийн хамт байр зүйн зураг дээр тактикийн таних тэмдэг, тайлбарлах бичгийн тусламжтай буулган зурж хөтөлж байгаа зургийг;

2.5. “Цагийн байдал” гэж эрэн хайх, аврах ажиллагааны үүссэн нөхцөл түүний явцад гарсан өөрчлөлтийг;

2.6. “Шийдвэрийн зураг” гэж авсан үүрэг, цагийн байдлын үнэлгээ болон удирдлагын үүрэг чиглэлийн үндсэн дээр аврах ажиллагааны удирдагчийн шийдвэрийг байр зүйн зурагт буулгахыг;

2.7. “Шуурхай удирдлагын байр” гэж эрэн хайх, аврах ажиллагааг хөдөлгөөнт болон суурин хэлбэрээр удирдаж буй ажлын байрлалыг.

Гурав. Эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдлага, зохион байгуулалт

3.1. Эрэн хайх, аврах ажиллагааны ерөнхий удирдагчаар Аврах тусгай анги, нутаг дэвсгэр хариуцсан онцгой байдлын байгууллагын дарга, захирагчийг, эрэн хайх, аврах ажиллагааны ахлах удирдагчаар аврах анги, салбарын захирагчийг, эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагчаар аврах бүлгийн дарга байна.

3.2. Эрэн хайх, аврах ажиллагааны ерөнхий удирдагч нь эрэн хайх, аврах ажиллагааг гүйцэтгэх аврах анги, салбар, бүлгийн дарга нарыг үүрэгжүүлнэ.

3.3. Эрэн хайх, аврах бүлэг нь 2 хэсэг хуваагдаж ажиллах үед туршлагатай мэргэшсэн аврагч нэг хэсгийг эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагчийн шийдвэрээр удирдаж болно.

3.4. Аврах бүлгийн дарга (эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч) нь харьяалах аврах анги, салбарын захирагчид захирагдана.

3.5. Аврах анги, салбарын захирагч (эрэн хайх, аврах ажиллагааны ахлах удирдагч) нь харьяалах Аврах тусгай анги, аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтсийн дарга, захирагчид захирагдана.

3.6. Аврах тусгай анги, аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтсийн дарга, захирагч (эрэн хайх, аврах ажиллагааны ерөнхий удирдагч) нь Онцгой байдлын ерөнхий газрын шуурхай удирдлага, зохицуулалтын хэлтсийн даргад захирагдана.

3.7. Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Аврах тусгай анги, аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтсийн дарга захирагч нь эрэн хайх, аврах ажиллагааны төлөвлөгөөгөөр ажиллах бүрэлдэхүүнийг баталж, нутаг дэвсгэрийн байршил, газар зүйн онцлог, цар хүрээнээс хамаарч шаардагдах хүч хэрэгслийг нэмэгдүүлэх ажлыг хариуцан зохион байгуулна.

3.8. Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Аврах тусгай анги, аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтсийн дарга захирагч эрэн хайх, аврах ажиллагаанд зарцуулах хүнс, шатахууны нөөцийг бүрдүүлсэн байна.

3.9. Аврах анги, салбарын захирагч (аврах ажиллагааны ахлах удирдагч) нь томилгоот эрэн хайх, аврах бүлгийг “Үндсэн”, “Бэлтгэл”, “Нэмэлт”, “Нөөц” хэлбэрээр төлөвлөн зохион байгуулна.

3.10. Аврах анги, салбарын захирагч нь эрэн хайх, аврах ажиллагаанд ашиглах техник, багаж хэрэгслийг байнгын бэлэн байдалд байлгаж бүрэн бүтэн байдлыг хариуцна.

3.11. Аврах анги, салбарын захирагч нь аврах ажиллагааны даалгаврын баримт бичгийн бүртгэл, техник, тоног төхөөрөмж, хамгаалах хувцасны ашиглалт, ажиллах цаг хугацаанд нь хяналт тавина.

3.12. Эхний бүлэг дуудлагаар ажиллаж байгаа үед дараагийн дуудлагаар ажиллах “Бэлтгэл”, “Нэмэлт”, “Нөөц” бүлгийг аврах анги, салбарын захирагч тодотгоно.

3.13. Эрэн хайх, аврах ажиллагаанд 2 ба түүнээс дээш бүлэг оролцох бол салбарын захирагч, 4 ба түүнээс дээш бүлэг оролцох ажиллагааг аврах ангийн захирагч удирдана.

3.14. Ослын голомтод эхний ирсэн аврах бүлгийн дарга эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч байна.

3.15. Хүч нэмэгдүүлэн нэмэлтээр ирсэн аврах бүлэг, салбарын дарга болон эрх бүхий албан тушаалтан удирдлагыг албан ёсоор шилжүүлэн аваагүй тохиолдолд эхний бүлгийн дарга удирдагч байна.

3.16. Хаана, хэн, юу осолдсон нь тодорхойгүй болон нотлогдоогүй мэдээллээр эрэн хайх, аврах ажиллагааг гүйцэтгэхгүй.

3.17. Ослын шинж байдал нь гадны нөлөөтэй, гэмт хэргийн шинж чанартай байж болзошгүй тохиолдолд хууль хяналтын болон эрүүл мэндийн байгууллагын оролцоотойгоор ажиллагааг гүйцэтгэнэ.

3.18. Аварсан, осолдсон нэрвэгдэгчийг хууль хяналтын болон эрүүл мэндийн байгууллага /амьд, бэртэж гэмтээгүй үед ар гэрт болон нутгийн захиргааны байгууллагын албан тушаалтанд/-д шилжүүлэн өгнө.

3.19. Эрэн хайх, аврах ажиллагааг ослын голомтод аль ойр байгаа нутгийн захиргаа, онцгой байдлын байгууллага харьяалал болон нутаг дэвсгэрийн хилийн цэсээс үл хамааран зохион байгуулна.

3.20. Аврах бүлэг өөр аймгийн нутаг дэвсгэрт эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах үед тухайн аймгийн Онцгой байдлын газар, хэлтэст мэдэгдэх бөгөөд шаардлагатай бол дэмжлэг авна.

3.21. Нутгийн захиргааны байгууллага нь өөрийн нутаг дэвсгэрт эрэн хайх, аврах ажиллагаа явуулж байгаа эрэн хайх, аврах бүлэгт дэмжлэг үзүүлнэ.

3.22. Эрэн хайх, аврах ажиллагааг гүйцэтгэж байгаа аврах бүлэг улсын хил нэвтэрч ажиллах тохиолдолд хоёр талын онцгой байдал, хил хамгаалах, гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн байгууллагатай хамтран ажиллана.

3.23. Нисдэг тэрэг, нисэх төхөөрөмж ашиглахдаа нисгэгч болон нисэх төхөөрөмж хариуцагч техникч, мэргэжилтэнг тухайн эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч нь шууд удирдлагадаа авч, хамгийн оновчтой газар оронд эрэн хайх, аврах ажиллагааг явуулна.

3.24. Эрэн хайх, аврах ажиллагаанд тусгайлан бэлтгэгдсэн эрэлч нохойг ашиглаж болох ба нохойны аюулгүй байдал, үүрэг гүйцэтгэлийг нохой сургагч хариуцна.

3.25. Үйлчлэх хүрээнд ажиллаж буй бүрэлдэхүүнд хүч хэрэгсэл нэмэгдүүлэх, эгүүлэн татах, ээлж солих ажлыг харьяалах эрэн хайх, аврах ажиллагааны ерөнхий удирдагчийн шийдвэрээр эрэн хайх, аврах ажиллагааны ахлах удирдагч хариуцан зохион байгуулна.

3.26. Тухайн аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтсийн хүч хэрэгсэл хүрэлцэхгүй болсон тохиолдолд харьяалах эрэн хайх, аврах ажиллагааны ерөнхий удирдагч нь Онцгой байдлын ерөнхий газар /шуурхай удирдлагын ерөнхий зохицуулагч/-т мэдэгдэж зэргэлдээ аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтсийн даргатай зөвшилцөн хүч нэмэгдүүлэх 1 бүлгийг ажиллуулах, Аврах тусгай анги болон орон нутгийн 2 ба түүнээс дээш бүлгийг хүч нэмэгдүүлэх томилох асуудлыг Онцгой байдлын ерөнхий газрын Гамшгаас хамгаалах газрын дарга шийдвэрлэнэ.

3.27. Эрэн хайх, аврах ажиллагааны үргэлжлэх хугацааг газар орны байршил, байгаль, цаг агаар, үүссэн нөхцөл байдлыг харгалзан эрэн хайх, аврах ажиллагааны ахлах удирдагч харьяалах эрэн хайх, аврах ажиллагааны ерөнхий удирдагчтай зөвшилцөн шийдвэрлэнэ.

3.28. Эрэн хайх, аврах ажиллагаа эхэлснээс хойш 72 цагийн дотор төөрсөн, сураггүй болсон иргэнийг олоогүй тохиолдолд эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч ар гэрийнхэн, эрэн хайх, аврах ажиллагааны ахлах удирдагчтай зөвшилцөн үргэлжлүүлэх, түр зогсоох талаар шийдвэр гаргана;

3.29. Эрэн хайх, аврах ажиллагааг эхэлсэн цагаас хойш 144 цаг буюу 6 дахь хоногоос эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч, ахлах удирдагчтай; 216 цаг буюу 9 дэх хоногоос эрэн хайх, аврах ажиллагааны ахлах удирдагч, ерөнхий удирдагчтай; 288 цаг буюу 12 дахь хоногоос эрэн хайх, аврах ажиллагааны ерөнхий удирдагч; 360 цаг буюу 15 дахь хоногоос эрэн хайх, аврах ажиллагааны ерөнхий удирдагч, онцгой байдлын ерөнхий газрын Гамшгаас хамгаалах газрын даргатай; 432 цаг

буюу 18 дахь хоногоос Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргатай зөвшилцөн шийдвэрлэнэ.

3.30. Энэ журмын 3.28 дэх заалтад заасан хугацаа байгалийн гаралтай аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын төрөл, онцлогоос шалтгаалан өөрчлөгдөж болох бөгөөд шийдвэрлэх албан тушаалтны дараалал өөрчлөгдөхгүй.

3.31. Эрэн хайх, аврах ажиллагааны эхний 72 цагийн зардлыг тухайн орон нутгийн Онцгой байдлын газар, хэлтэс хариуцана.

3.32. Гамшгийн нөхцөл байдал үүсээгүй боловч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага хүсэлт гаргасан тохиолдолд үйлчилж болох жагсаалтын дагуу төлбөртэй үйлчилж болох бөгөөд тусгай журмаар зохицуулна;

3.33. Аврах бүлгийг сэлгэх эсхүл дэмжлэгээр ирж байгаа аврах бүлэг нь 72 цаг бие даан үүрэг гүйцэтгэх чадамжтай байна.

Дөрөв. Эрэн хайх, аврах ажиллагаанд оролцогч албан тушаалтны эрх, үүрэг

4.1. Бүлгийн дарга (эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч)-ын эрх, үүрэг

4.1.1. Бүлгийн дарга (эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч) нь дараах эрхтэй:

а) эрэн хайх, аврах ажиллагааны үед тусгай зориулалтын техник, тоног төхөөрөмж, хамгаалах хувцас, багаж хэрэгслээр хангагдах;

б) эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч байгалийн гаралтай аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын мэдээллийн дагуу цагийн байдлыг холбогдох нутгийн захиргаанаас томилогдсон эрэн хайх, ажлын хэсгийн даргаас тодруулах;

в) бүлгийн бүрэлдэхүүн болон нутгийн захиргаанаас томилогдсон эрэн хайх, ажлын хэсгийн дарга буюу холбогдох албан тушаалтаны үйл ажиллагааг мэргэжлийн дагуу удирдан чиглүүлэх;

г) эрэн хайх, аврах ажиллагаанд саад учруулсан этгээдийг хууль сахиулах байгууллагад мэдэгдэж хариуцлага хүлээлгэх;

д) эрэн хайх, аврах ажиллагаанд оролцох байгууллага, аж ахуй нэгж, иргэдийг сонгон дайчлан оролцуулах;

е) эрэн хайх, аврах ажиллагаанд байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдийн техник хэрэгслийг татан оролцуулах;

ё) нэрвэгдэгчийн талаарх мэдээллийг цуглуулахдаа иргэдээс асуух, лавлах /гэрчийн мэдүүлэг/ журмаар явуулна;

ж) гэрчийн мэдүүлгээр нэрвэгдэгчийн байгаа газар, тэдгээрийн тоо, богино хугацаанд очих зам, чиглэл, биеийн байдал ямар байгаа, хоёрдогч аюултай хүчин зүйлс байгааг асууж тодруулах;

з) буцалтгүй нэрвэгдэгч /амьд биш нэрвэгдэгч буюу хүний цогцос/-ийг эрэн хайж байгаа үед нэмэлт ослын дуудлага ирвэл эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагчийн шийдвэрээр бүлгийн бүрэлдэхүүнийг бүрэн, эсхүл хэсэгчлэн шилжүүлж эрэн хайх, аврах ажиллагааг гүйцэтгэх;

4.1.2.Бүлгийн дарга (эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч) нь дараах үүрэгтэй:

а) аврах бүлгийн бие бүрэлдэхүүнийг эрэн хайх, аврах, хор уршгийг арилгах, сэргээн босгох ажилд сургаж, бэлтгэх;

б) ослын хор уршгийг арилгах төлөвлөгөө боловсруулах, ажиллагаанд шаардагдах төсвийг тооцоолон гаргаж, холбогдох баримт, бичгийг бүрдүүлэх;

в) аврах бүлгийн бие бүрэлдэхүүний тусгай зориулалтын техник, тоног төхөөрөмжийн иж бүрдлийг үүрэг гүйцэтгэхэд бэлэн болгох, үзлэг хийж, зөрчлийг арилгуулах;

г) ослын голомтод тээврийн хэрэгсэл хүрэлцэн очих зам гарц гаргах үүрэг гүйцэтгэж байгаа аврагчдын аюулгүй ажиллагаанд хяналт тавих;

д) ослын голомтод үүссэн цагийн байдалтай уялдуулж шаардлагатай хүч, хэрэгслээр хангах ажиллагааг зохион байгуулах;

е) шаардлагатай нөхцөл байдал үүссэн үед холбогдох хууль, хяналтын байгууллагад хэргийн газарт үзлэг хийх боломжийг хангах ажлыг зохион байгуулах;

ё) нэрвэгдэгчдэд эмнэлгийн яаралтай тусламж үзүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

ж) ослын шалтгаан, нөхцөл байдал болон авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний талаар аврах ажиллагааны даалгаврын биелэлт хөтөлж, илтгэх хуудас бичиж харьяа бүтцийн нэгжийн даргад танилцуулах;

з) эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч үүссэн цагийн байдал түүний явцад гарсан өөрчлөлтийн хамт байр зүйн зураг дээр тактикийн таних тэмдэг, тайлбарлах бичгийн тусламжтай буулган зурж хөтөлнө;

и) эрэн хайх, аврах ажиллагаанд оролцож буй албан хаагчид, иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах, зааварчилгаа өгөх, хяналт тавих;

й) эрэн хайх, аврах ажиллагааг явуулах газар орныг судлах, чиглэл, хяналт тогтоох өндөрлөг, тэмдэгтийг тодорхойлох;

к) газар орны баримжаалал, хөдөлгөөний чиглэл, харилцах дохионууд, цугларах газар, хоорондын зай ба хайгуулын талбайн хязгаарыг тогтоож өгнө;

л) нөхцөл байдлын талаарх үнэн бодит мэдээллээр харьяа газар, хэлтэст тогтмол мэдэгдэж байх;

м) эрэн хайх, аврах бүрэлдэхүүний хоноглох газар, байр, сууц, хоол хүнсийг хангуулсан байх, шаардлагатай тохиолдолд дээд шатны удирдлага болон сум, дүүргийн удирдлагатай зөвшилцөн шаардлагатай зүйлсийг хангуулах;

н) эрэн хайх, аврах ажиллагааны үед удирдлагадаа ажиллаж байгаа бүрэлдэхүүнээс тогтмол мэдээлэл авч учирч болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах;

о) шаардлагатай нөхцөлд хууль хяналтын болон эрүүл мэндийн байгууллагатай хамтран ажиллах дэмжлэг, туслалцаа авах;

4.2. Аврагчийн эрх, үүрэг

4.2.1. Аврагч нь дараах эрхтэй:

а) эрэн хайх, аврах ажиллагаанд ашиглах тусгай зориулалтын техник, тоног төхөөрөмж, хамгаалах хувцас, багаж хэрэгслээр бүрэн хангагдсан байх;

б) эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдах;

в) бүлгийн дарга (эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч)-ын шийдвэрээр тухайн сум, дүүргийн мэргэжлийн анги, сайн дурын тодорхой хэмжээний иргэдийг хариуцан эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах;

г) эрэн хайх, аврах ажиллагааны талаар санал, гаргах;

д) яаралтай ажлын шаардлагаар эзэмшигчийн зөвшөөрлөөр унаа, мотоцикл, техник, эд хэрэгслийг авч ашиглах;

е) араатан амьтан дайрах, болзошгүй тохиолдолд өөрийгөө хамгаалах тусгай хэрэгсэл /галт зэвсэг, хуйтай хутга, нулимс асгаруулагч, дуу чимээ үүсгэгч, дохио өгөгч/ ашиглах;

4.2.2. Аврагч нь дараах үүрэгтэй:

а) бүлгийн дарга (эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч)-ын өгсөн үүрэг даалгаврыг зааварчилгааны дагуу гүйцэтгэх;

б) эрэн хайх, аврах ажиллагааг мэргэжлийн түвшинд заасан чиглэлийн дагуу шуурхай зохион байгуулах;

в) эрэн хайх, аврах ажиллагаанд ашиглах тусгай зориулалтын техник, тоног төхөөрөмж, хамгаалах хувцас, багаж хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдлыг хариуцан түүнийг зориулалтын дагуу ашиглах ур чадвар эзэмшсэн байх;

г) байгалийн аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын үеийн бэрхшээлийг давах мэргэжлийн болон бие бялдар, сэтгэл зүйн бэлтгэлтэй байх;

д) өөрийн болон нөхрийнхөө аюулгүй байдалд тогтмол хяналт тавьж аюул тулгарсан үед тусламж үзүүлэх, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах;

ё) хариуцсан тусгай зориулалтын техник, тоног төхөөрөмж, хамгаалах хувцас, багаж хэрэгслийг өөрийн биед тааруулан бэлтгэсэн байх;

ж) Аварсан, осолдсон хүний эд зүйлс олдвол түүнийг хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэх;

з) эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагчийн үүрэг даалгаврын биелэлтэд хяналт тавьж, аврагч хоорондын харилцах дуут дохионуудыг өгч байх;

и) ажиллагааны явцад аврагч бүр газар орны хянамгай харах ба ялангуяа нэрвэгдэгч байж болзошгүй газрыг сайн харах /хугарсан мод, гуу жалга, овоорсон навчнууд, цасан хунгар, овоорсон мөс г.м/

й) газар орон дээр хөдөлгөөн үйлдэхдээ зүг чиг тодорхойлох багаж, байр зүйн зураг ашиглах, болон тохирсон дохиог бүрэлдэхүүнд өгөх, зайлшгүй тохиолдолд аюулгүйн, анхааруулга, заах, зааварчилгааны тэмдэг үлдээх;

4.3. Эмч (эмнэлгийн зааварлагч)-ийн эрх, үүрэг

4.3.1. Эмч (эмнэлгийн зааварлагч) нь дараах эрхтэй:

а) эрэн хайх, аврах ажиллагаанд эрүүл мэндийн шаардлагаар тэнцэхгүй алба хаагч болон иргэнийг үйл ажиллагаанаас чөлөөлөх;

б) эрэн хайх, аврах ажиллагааны үед нэрвэгдэгсдэд эмнэлгийн тусламж үзүүлэх, шаардлагатай эмнэлгийн хэрэгслийг зөөвөрлөх үед аврагч нарыг ажиллуулах;

в) анхны тусламжийн багаж, хэрэгсэл, ороох, боох материал, эм, эмийн хэрэгсэлээр бүрэн хангагдсан байх;

4.3.2. Эмч (эмнэлгийн зааварлагч) нь дараах үүрэгтэй:

а) эрэн хайх, аврах ажиллагаанд оролцох алба хаагчдад эрүүл мэндийн үзлэг хийсэн байх;

б) эрэн хайх, аврах ажиллагааны явцад алба хаагчдын эрүүл мэндийн байдалд байнга хяналт тавьж, нэрвэгдэгсэд болон түүний ар гэрт сэтгэл зүй, эмнэлгийн тусламж үзүүлэх;

в) шаардлагатай анхны тусламжийн хэрэгслийг эрэн хайх, аврах ажиллагаанд явахдаа бүрэн авч явах.

4.4. Аврагч-жолооч, холбоочны эрх, үүрэг

4.4.1. Аврагч-жолооч, холбоочин нь дараах эрхтэй:

а) тусгай зориулалтын техник, тоног төхөөрөмж, багаж, хэрэгсэлд гарсан гэмтлийг засварлах талаар бүлгийн дарга /эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч/-д мэдэгдэж шаардлагатай сэлбэг, хэрэгслээр хангагдах, шатахуун тосолгооны материалын тооцоог гаргаж цэнэглэх, нөөцийг бүрдүүлэх, бэлтгэл бэлэн байдлыг хангуулах;

б) хариуцсан техник, тоног төхөөрөмжинд засвар үйлчилгээ хийх үед бүлгийн даргад мэдэгдэж аврагч нарын тусламж, дэмжлэгийг авах;

в) биеийн эрүүл мэндийн байдалд өөрчлөлт орсон, хэт удаан хугацаагаар автомашин жолоодсон тохиолдолд эрүүл мэндийн тусламж авах;

4.4.2. Аврагч-жолооч, холбоочин нь дараах үүрэгтэй:

а) эрэн хайх, аврах ажиллагааны өмнө өөрийн хариуцсан техникийн засвар үйлчилгээг хийж бэлэн байдлыг хангасан байх;

б) аврах бүлгийн бүрэлдэхүүнийг шаардлагатай газар оронд аюулгүй зам, чиглэлээр замын хөдөлгөөний дүрмийг баримтлан тээвэрлэн хүргэх болон байнгын байрлалд буцах;

в) хариуцсан холбооны хэрэгслийг бүрэн хариуцаж аврах ажиллагааны удирдагчийн өгсөн зүг чиг, үүргийн дагуу мэдээллийг харьяа аврах анги, салбарт дамжуулах;

г) бартаат зам, газар орныг урьдчилан тооцоолж эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагчид танилцуулж чиглэлийг өөрчлөх, шаардлагатай тохиолдолд зорчигчдыг буулган аюулгүй байдлыг хангасны дараа саадыг даван туулах;

д) эрэн хайх, аврах ажиллагааны үед болон техник, багаж хэрэгсэлд доголдол илэрсэн тохиолдолд шуурхай засах, ямар арга хэмжээ авсан талаар дүрс бичлэг, гэрэл зургаар баримтжуулах;

е) ослын голомтод аюултай бүсийн тэмдэглэгээний туузыг бүлгийн даргын шийдвэрийн дагуу татаж, хяналт тавих;

Тав.Эрэн хайх, аврах ажиллагаа

5.1. Байгалийн гаралтай аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын мэдээлэл, дуудлагын дагуу газар орон дээр хүрэлцэн очсон Онцгой байдлын байгууллагын эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч нь мэдээлэл /осол болсон цэг, магадлал бүхий чиглэл, орон нутгийн гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн ангийн хүч хэрэгсэл, харилцан ажиллагаа/ цуглуулах үйл ажиллагааг зохион байгуулна.

5.2. Эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагч нь байгалийн гаралтай аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын голомтод ажиллах дараалал, төлөвлөгөө, үүрэг, аюулгүй ажиллагааны дүрэм, зааварчилгааг эрэн хайх, аврах ажиллагааны оролцогч бүрэлдэхүүнд танилцуулах.

5.3. Орон нутгийн гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн ангийн хүч хэрэгслийг мэргэжил шаардагдахаас бусад аюул багатай газар орон дээр, Онцгой байдлын байгууллагын бүрэлдэхүүнийг аюултай, хүндрэлтэй газар орон дээр үүрэг гүйцэтгүүлэхээр зохион байгуулна.

5.4. Дараах тохиолдолыг аюултай эсхүл хүндрэлтэй нөхцөл гэж тооцно:

5.4.1. хүчтэй цасан болон шороон шуурга;

5.4.2. ой, тайга, уулархаг, хад асга, бартаатай болон эзгүй тал хээр, говийн нөхцөлд;

5.4.3. их хэмжээний барилга болон уул уурхайн нуранги үүссэн үед;

5.4.4. их цас унасан үед;

5.4.5. их хэмжээний бороо, үерийн үед;

5.4.6. тэсэрч дэлбэрэх болон цацраг, химийн хорт бодис алдагдсан үед.

5.5. Дээрх нөхцөлд буюу 5.4.1-5.4.6 дахь хэсэгт заасан ажиллагааг тусгайлсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэнэ;

5.5. Байгаль, цаг агаар, газар орны нөхцөл байдлаас шалтгаалан бүлгийн бүрэлдэхүүнийг чиглүүлэх газарчинг тухайн орон нутгаас томилуулах;

5.6. Байгалийн гаралтай аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын үед хүн байх магадлал бүхий газар орныг урьдчилан тооцоолж чиглэлийг гарган эхний ээлжинд тодруулан шалгах;

5.7. Эрэн хайх, аврах ажиллагааг гүйцэтгэж буй аврагч нь удирдагчаас тогтоосон цагт ажиллагааны явцыг удирдагчид тогтмол мэдээллэх, үүссэн нөхцөл байдлын талаар танилцуулж чиглэл авч явах;

5.8. Эрэн хайх, аврах ажиллагааг гүйцэтгэж буй аврагчид өөрсдийн аюулгүй байдлыг хангахын зэрэгцээ бусад аврагч нарт аюул тулгарсан үед туслахад байнга бэлэн байх;

5.9. Төөрсөн, сураггүй болсон иргэнийг эсэн мэнд олсон даруй аврах ажиллагааны удирдагчид яаралтай мэдэгдэн нэрвэгдэгсэдэд тусламж үзүүлэх, тайвшруулах арга хэмжээ авна;

5.10. Төөрсөн, сураггүй болсон иргэн /нас барсан/ тохиолдолд газар орныг хамгаалалтад авч аврах ажиллагааны удирдагчид яаралтай мэдэгдэж хууль хяналтын байгууллагад хүлээлгэн өгөх;

5.11. Аюултай эсхүл хүндрэлтэй нөхцлийн үед эрэн хайх, аврах ажиллагааг түр зогсоож болно.

Зургаа. Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүйн ажиллагаа,
мэргэжлийн сургалт, дадлага

6.1. Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа

6.1.1. хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааны дүрэм, журам, зааврыг аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтэс, харьяа нэгжийн хөдөлмөр, хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа хариуцсан /техник, багаж хэрэгсэл/ мэргэжилтэн өгч хэрэгжилтэнд хяналт тавьж ажиллана;

6.1.2. аврах ажиллагааны холбогдох журмыг хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрэм, зааврын дагуу аврах анги, салбарт салбарын захирагч, бүлэгт бүлгийн дарга хэрэгжүүлнэ;

6.1.3. байгалийн гаралтай аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын үед хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа хангагдаагүй тохиолдолд эрэн хайх, аврах ажиллагааг гүйцэтгэхийг хориглоно;

6.1.4. буцалтгүй нэрвэгдэгч /амьд биш нэрвэгдэгч буюу хүний цогцос/-ийг аврах тусгай зориулалтын автомашинаар болон аврах бүлгийн бүрэлдэхүүний хамт зөөвөрлөхийг хориглоно;

6.1.5. эрэн хайх, аврах ажиллагааны удирдагчийн шийдвэрт хөндлөнгийн албан тушаалтан, иргэн нөлөөлөхийг хориглоно.

6.1.6. байнгын байрлалд үүрэг гүйцэтгэж байгаа үндсэн, бэлтгэл томилгоот аврах бүлгийг эрэн хайх, аврах ажиллагаа, мэргэжлийн сургалт, дадлага, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах чиг үүргээс бусад үйл ажиллагаанд оролцуулахыг хориглоно.

6.2. Мэргэжлийн сургалт, дадлага

6.2.1. эрэн хайх, аврах ажиллагааны тусгай бэлтгэл, мэргэжил олгох дотоод, гадаадын сургалтыг Онцгой байдлын ерөнхий газраас шийдвэрлэнэ;

6.2.2. эрэн хайх, аврах ажиллагааны мэргэжлийн давтан сургалт, дадлагыг аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтэс, харьяа нэгжийн жилийн төлөвлөгөөнд тусган холбогдох эрх бүхий албан тушаалтан зохион байгуулах;

6.2.3. аврах анги, салбарын захирагч нь эрэн хайх, аврах ажиллагааны сургалт, дадлагыг улирал болон аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын давтамж, магадлалыг тооцон улирал тутамд төлөвлөгөөт хэлбэрээр зохион байгуулах;

6.2.4. эрэн хайх, аврах ажиллагааны сургалт, дадлагыг хөтөлбөрийн дагуу онол, дадлагаар зохион байгуулна.

Долоо. Хяналт, хариуцлага

7.1. “Эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах нийтлэг журам”-ын хэрэгжилтэд аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар, хэлтэс, харьяа нэгжийн дарга, захирагч нар хяналт тавьж ажиллана.

7.2. Энэхүү журмыг зөрчсөн этгээдэд холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

-----oOo-----